

Ryszard Boguwolski

Plemięta, gm. Gruta, woj. toruńskie. Stanowisko 1

Informator Archeologiczny : badania 9, 256-257

1975

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Podobnie jak w latach ubiegłych, całec. w postaci czystego lessu, pojawił się na głębokości około 4 m od powierzchni. Dość wyraźnie zaznacza się jego spadek w kierunku z południa na północ, zgodnie z nachyleniem stoku wzgórza, na którym powstał gród.

W warstwach zalegających pomiędzy humusem pierwotnym, a XIV-wiecznym poziomem użytkowania, rysującym się w postaci warstewki miąższości około 10 cm, nie stwierdzono żadnych obiektów typu mieszkalnego bądź gospodarczego. Wyeksplorowano znikomą ilość ceramiki. Ceramika z warstw o łącznej miąższości około 2m, pochodzi z okresu średniowiecznego, wczesnośredniowiecznego, jak również z epok wcześniejszych. Ponadto w obrębie warstwy przemieszanego lessu z niewielką domieszką próchnicy, znaleziono załuskany wiór krzemienisty - określony jako sierp. Wiór ten znalazł się przypadkowo, prawdopodobnie w trakcie prac ziemnych związanych z budową grodu. Opisywane warstwy mają charakter nasypu.

Najistotniejszym odkryciem jest fundament budowli z łamanego wapienia pełczyskiego szerokości 0,9 m, wysokości 0,5 - 0,7 m, który przebiega w kierunku z północnego-wschodu na południowy-zachód; długość odkrytej części - 4 m. W obrębie wykopów nie uchwycono narożnika budynku.

W przyszłym roku planowane są prace w partiach majdanu dotąd nieprzebadanych. Pozwolą one odsłonić całość fundamentu budowli kamiennej, oraz określić rodzaj, charakter, jak również chronologię obiektu.

W świetle tegorocznych badań wydaje się, że budynek, którego część fundamentu odsłonięto, został wzniesiony w XIV wieku.

Z warstwy XIV-wiecznej wydobyto 8 grotów kuszy, 1 grot strzały, 1 włócznię, 2 noże, fragment anky, kolec sprzączki od pasa, kilkadziesiąt gwoździ i ich fragmentów, jak również 1753 fragmenty ceramiki przeważnie z XIV wieku.

PLEMIĘTA, gm. Gruta
woj. toruńskie
Stanowisko 1

Muzeum w Grudziądzu,
Polskie Towarzystwo Archeologiczne i Numizmatyczne
Oddział w Grudziądzu

Badania prowadził mgr Ryszard Boguwoński. Finansował WKZ w Bydgoszczy, Urząd Miasta i Powiatu w Grudziądzu. Drugi sezon badań. Gródek rycerski /XIV-XV wiek, 1414 r./.

Badania stanowią kontynuację prac, które miały charakter wstępny.

Wykop badawczy o wymiarach 3 x 9 m, usytuowany w południowej części obiektu na osi północ-południe. Sąsiadował on bezpośrednio z profilem północnym wykopu ubiegłorocznego, gdzie odkryto częściowo /warstwy stropowe/ rumowisko domostwa z zawartością dużej ilości zabytków metalowych w tym militariów. Prace tegoroczne pozwoliły na uchwycenie południowej krawędzi wspomnianego domostwa. Odślonięto go na długości 5 m, o przeciętnej miąższości 1,8 m. Zawartość kulturową stanowiły wyjątkowo duże, jednorodne zespoły zabytkowe. Militaria: miecz, kolczuga, grot włóczni, groty beltów do kuszy, język spustowy i strzemię do kuszy. Uprząż końska - okucia brązowe i żelazne, wędzida i strzemiona. Narzędzia codziennego użytku - motyki, topory, siekiery, okucia łopat, kleszcze kowalskie, klucze, noże i okucia ozdobne drzwi i skrzyń oraz fragment wagi do ważenia szlacheńskich kruszców.

Chronologię badanego obiektu oparto na przesłankach archeologicznych, uściślając je przekazami pisаныmi. Na podstawie materiału zabytkowego chronologię gródka rycerskiego ustalić można na XIV i XV wiek, a fakt jego zniszczenia z całą pewnością należy łączyć z wypadkami wojny polsko-krzyżackiej w 1414 roku.

Materiały złożone będą w Muzeum w Grudziądzu.

Badania będą kontynuowane.

PODGRODZIE, gm. Cmielów
woj. tarnobrzeskie

Muzeum Narodowe,
Konservator Zabytków
Archeologicznych
w Kielcach

Badania prowadził mgr Janusz Kuczyński. Konsultantem naukowym był prof. dr Adam Miłobędzki. Finansowało Muzeum Narodowe i WKZ w Kielcach. Pierwszy sezon badań. Zamek rycerski ze schyłku średniowiecza i początków czasów nowożytnych.

Celem archeologiczno-architektonicznych badań było określenie chronologii i układu przestrzennego zamku. Dzieje jego wobec braku przekazów historycznych były dotychczas nieznane.

Obiekt jest położony na skraju cypla wznoszącego się w dolinę Kamiennej. Poprzez wykopanie łukowato zarysowanej fosy odcięto koniec cypla, a następnie podsypano nadając mu kształt stożkowy, którego górne plateau posiada powierzchnię 490 m². Szczyt od strony północnej i zachodniej jest otoczony murem wykonanym z miejscowego kamienia łamanego